Sammenslutningen af Lokalarkiver

De danske lokalarkiver og hjemmesiden arkiv.dk truet af lukning

Lokalarkiverne er ved at blive kvalt i de mange ekstraopgaver, der er fulgt i kølvandet på GDPR. Og hvis lokalarkiverne lukker, forsvinder også den populære hjemmeside arkiv.dk, der på bare et enkelt år har haft 5,4 millioner besøgende og 36,7 millioner sidevisninger.

De danske lokalarkiver er ikke - ligesom Rigsarkivet og stadsarkiverne - omfattet af Arkivloven. Derfor skal lokalarkiverne følge de almindelige regler for samtykke i GDPR-bestemmelserne og have samtykke fra alle omtalte og viste personer for lovligt at opbevare og anvende materiale. Og samtykkereglerne gælder for både nyt og gammelt materiale. Fra den lokale håndboldklubs medlemsliste fra 1969 til billeder af de lokale konfirmander fra 1950.

- Lokalarkiverne er simpelthen blevet ofre i en ellers fuldt berettiget kamp for at sikre persondata i det digitale samfund. Det er bare endt som i Smeden og Bageren, hvor en sagesløs bager straffes for smedens forbrydelse. Det er utvivlsomt helt utilsigtet, men et trist eksempel på et manglende virkelighedstjek i forbindelse med lovgivning, siger Jørgen Thomsen, der er formand for Sammenslutningen af Lokalarkiver.

Der er næsten 600 lokalarkiver i Danmark, og de er helt overvejende drevet af frivillige, der årligt yder, hvad der svarer til 400 årsværk på lokalarkiverne for at sikre den lokale historie. De mange frivillige brænder netop for den opgave. Men samtykkeregler og databehandleraftaler har nu nærmest tvunget både frivillige og Sammenslutningen af Lokalarkiver i knæ.

Danskernes interesse for den lokale historie fejler ellers bestemt ikke noget. arkiv.dk, der er lokal- og stadsarkivernes fælles hjemmeside, havde fra april 2020 til april 2021 5,4 millioner besøgende og 36,7 millioner sidevisninger. arkiv.dk er med andre ord Danmarks største og mest brugte fotoalbum med gratis adgang til flere millioner billeder og andre arkivalier, som risikerer at forsvinde med lokalarkiverne.

- Arbejdet med den lokale historie står over for noget, man bedst kan sammenligne med et kalkuleret jordskælv. Og konsekvenserne er tydelige. Der vil ikke blive samlet meget ind i vores tid, så vores efterkommere vil stå med et stort hul, når de leder efter den lokale kulturarv fra vores tid. Det, som ingen andre samler ind og gemmer på. Og vi risikerer samtidig at miste masser af historisk guld, som vi har indsamlet gennem tiden, siger Jørgen Thomsen.

Det, der kan redde lokalarkiverne og arkiv.dk, er ifølge Jørgen Thomsen, at lokalarkiverne så hurtigt som overhovedet muligt bliver omfattet af Arkivloven, så de kan slippe ud af GDPR's stramme greb og inden for Arkivlovens rammer indsamle og behandle materiale, der også omfatter personoplysninger.

- Hvis det ikke sker, risikerer vi alle sammen at miste lokalhistoriens folkelige forankring. Så der er brug for politisk opmærksomhed, og det kan kun gå for langsomt, siger Jørgen Thomsen.

Læs mere om Læs Sammenslutningen af Lokalarkiver på https://danskearkiver.dk/

Yderligere oplysninger

Jørgen Thomsen, formand for Sammenslutningen af Lokalarkiver, jth@odense.dk, mobil 24222766